

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Kubiceho přísnost na cizince Martin Rozumek

Abstrakt: Komentář, který vyšel ve zkrácené verzi dne 30. října 2012 v Mladé frontě DNES, si všímá stále obtížnější situace cizinců v ČR v řadě oblastí souvisejících s cizineckou agendou. Jako zásadní příčinu této situace vidí často bezduchou represí ze strany Ministerstva vnitra a související strukturální problémy, které cizineckou agendu dlouhodobě provázejí.

Anna žije v Praze déle než pět let. Pracuje jako uklízečka na živnostenský list v bohatších pražských domácnostech. Pro svou pečlivost a spolehlivost je vyhledávaná, její diář je plný na několik týdnů dopředu. Práci uklízečky sice nijak závratně nezbohatne, ale na úhradu běžných nákladů života její příjem stačí a zbývá i na občasnou návštěvu kina nebo divadla.

Sebastian studuje třetím rokem jadernou fyziku. Dostal vládní stipendium a jeho rodina je na něj náležitě hrdá.

Co tyto dva lidi spojuje? Jsou cizinci, Anna je Ukrajinka, Sebastian pochází z Argentiny - a již déle než rok se odbor azylové a migrační politiky ministerstva vnitra snaží oba dva donutit opustit Českou republiku. Proč? To vědí jenom úředníci ministerstva, kteří i rok a půl rozhodují o rutinním prodloužení podnikatelského či pracovního víza. A Anna se Sebastianem zdaleka nejsou sami. Tisíce lidí s dlouhodobým pobytem, kteří mají práci jako Anna, nebo jsou dokonce stipendisty ministerstva školství jako Sebastian, se po letech bezproblémového pobytu v ČR ocitají v zoufalých situacích.

Cizinci to mají v České republice, v době krize a po nezvládnutém převodu pobytových kompetencí z cizinecké policie na azylový odbor, hodně složité. Jako zaměstnanců v pracovním poměru se jich snaží ministerstvo práce zbavit tím, že vydalo pokyny k neprodlužování jejich pracovních povolení. Cílem je donutit české nezaměstnané, evidované na úřadech práce, aby odmítli většinou špatně placené zaměstnání vykonávané cizinci, kteří jsou ochotni bez reptání pracovat přesčas i v naprosto nevyhovujících podmínkách. Tím samozřejmě dochází ke kýženým úsporám v podporách vyplácených úřady práce a ještě se opticky snižuje míra nezaměstnanosti. Že tímto opatřením propadají tisíce lidí do absolutní chudoby, o tom úředníci MPSV nemluví. Stejně tak se tiše přechází, že o práci přichází stovky či tisíce cizinců s rodinami a malými dětmi, které jsou dávno integrovány do českých škol a třeba ani neovládají jazyk svých rodičů.

Cizinci proto zvolili jediné možné řešení. Hromadně přešli na živnostenské listy. Na základě tzv. švarcsystému se mnoho z nich vrátilo na stejná pracovní místa nebo se snaží shánět zakázky v oboru, který ovládají. A právě tyto případy si nyní berou na mušku Kubiceho migrační úředníci. Všemi způsoby se snaží dokázat nejenom živnostníkům, ale i zahraničním studentům a pracovníkům, že jejich příjmy nedosahují záhadně vypočítaných hranic, a proto je dán důvod zrušení jejich povolení k pobytu. Že cizincům samotným jejich příjem na běžný

Dokument vznikl v rámci projektu „Zahraniční zaměstnanci na trhu práce“, který realizuje Sdružení pro integraci a migraci ve spolupráci s Organizací pro pomoc uprchlíkům a Multikulturním centrem Praha. Mezinárodními partnery projektu jsou Caritasverband für die Diözese Osnabrück z Německa a Anti - Slavery International z Velké Británie.

život v ČR stačí úplně bez problémů, ministerstvo nezajímá. Naopak, pracovníci vnitra bohužel často na svých pobočkách cizincům chybně radí, aby následně mohlo být jejich povolení k pobytu zamítnuto.

Sebastianovi tak řekli, že svoji žádost o prodloužení studentského víza může klidně podat dříve a nic se nestane. Anně zase vypočítali životní náklady podle podivných koeficientů a nikoli skutečné výše jejího nájmu a opět si tak našli důvod pro neprodloužení jejího pobytu. Jedinou nadějí Sebastiana a Anny tak zůstává odvolací orgán - *nezávislá* komise ministra a samozřejmě soudy. A reakce azylového odboru? „S odvolacím orgánem jsme si srovnali kalkulačky a teď již vše půjde hladce“ hrdě hlásí ředitel odboru Tomáš Haišman.

Modem operandi Kubiceho úředníků se bohužel stává bezduchá represe. A deklarované zlepšení vnitřem často kritizovaných front, které se v minulosti tvořily před cizineckou policií, se rovněž nekoná. Na pracovišti MV v Cigánkově ulici na okraji Prahy se běžně čeká 6 hodin, nekonečné řady za každého počasí jsou běžné i na pracovišti MV v Praze na Koněvově. Rok a půl dlouhé čekání na jednoduché prodloužení dlouhodobého pobytu jsem za 21 let činnosti Organizace pro pomoc uprchlíkům u „odbřemeněné“ cizinecké policie nezaznamenal.

Na vnitru nutně musí dříve či později dojít nejen k materiálnímu a kapacitnímu posílení pracovišť v Praze, ale hlavně k zásadní myšlenkové obrodě. Státní orgán odpovědný za otázky migrace a azylu nemůže nečinně přihlížet tomu, že o vstupu do země rozhoduje mafie, protože bez ní se zpravidla cizinec ani nedostane do registračního systému Visapoint na českých ambasádách. Jedno ministerstvo se snaží zbavit zahraničních pracovníků, druhé zahraničních podnikatelů, takže se cizinci dostávají do kleští, ze kterých je únik pouze do nelegality.

Zdravotní pojištění vesměs zdravé a mladé skupiny cizinců bylo, za přihlížení vnitra, svěřeno několika vstřícnými poslanci za ODS do rukou soukromých zdravotních pojišťoven, které namísto státu fantasticky vydělávají na velmi drahém povinném komerčním pojištění plném výluk. Poslední „majstrštyk“ Kubiceho expertů je nápad na diskriminaci českých občanů, kteří jsou rodinnými příslušníky cizinců ze třetích zemí. Vnitro má totiž pocit (pocit, nikoli statistiky či výzkum, že institut sloučení rodiny je zneužíván. Takže například v Praze žijící občan Slovenska se ženou z Ukrajiny má mít v budoucnosti mnohem lepší právní postavení než Čech s ukrajinskou manželkou.

Vnitru se nedaří nakonec ani ty návraty. Podpora dobrovolného návratu je totiž možná pouze za podmínky, že se cizinec nechá vyhostit a zapsat na dlouhá léta do české i unijní databáze nežádoucích osob. Takže se roky dobrovolně vrací jen minimum z nich. Jakékoli zvýhodnění nebo ocenění skutečnosti, že tu cizinec roky pracoval, umí česky, přispíval do sociálního systému Kubiceho úředníky také zatím nenapadlo. A to ve všech sousedních zemích s výjimkou Slovenska existují různé regularizační programy.

Na článek reagoval Tomáš Haišman, ředitel odboru azylové a migrační politiky, textem „O krátké paměti pana Rozumka“, který je dostupný na [stránkách](#) Ministerstva vnitra České republiky.

Dokument vznikl v rámci projektu „**Zahraniční zaměstnanci na trhu práce**“, který realizuje *Sdružení pro integraci a migraci* ve spolupráci s *Organizací pro pomoc uprchlíkům* a *Multikulturním centrem Praha*. Mezinárodními partnery projektu jsou *Caritasverband für die Diezöse Osnabrück* z Německa a *Anti - Slavery International* z Velké Británie.